

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Inalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarului ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l Ion Bacicu sau incasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru incasator Tudoroiu sau C. Petculescu.

SUMARUL

— Efectele deciziunilor de regulare de competență în materie penală ale Curții de casație, de d-l profesor I. Tanovicanu.

JURISPRUDENȚA

— Casație s. I: *Avocații baroului din jud. Covurlui E. Codreanu și alții cu Ella Negruzzi* (Dacă s'a judecat între o persoană și corpul avocaților din județ, cum că acea persoană are sau nu dreptul de a fi înscrisă în tabloul avocaților aceluia județ, iar în urmă aceiași persoană se judecă pentru aceiași chestiune însă cu corpul avocaților din alt județ, deși în ambele judecăți există identitate de obiect și cauză, nu se poate susține că este și identitate de persoană, și deci prima judecată nu poate fi invocată ca autoritate de lucru judecat);

— Tribunalul comercial Ilfov s. I: *Nicolae Gheorghe cu Gheorghiu și Camcutis* (Despre prescripția de cinci ani a acțiunii cambiale, dacă poate fi invocată în acțiunea pentru anularea cambiei);

— Curtea de casație din Franța: (Hipoteca consimțită de către proprietarul aparent al unui imobil în virtutea unui titlu regulat, este validă și produce efecte în folosul unui creditor de bună credință, față de proprietarul adevărat), cu o *Notă*.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Casație s. I*: Primare.—Act de procedură cu caracter contradictoriu.—Cerere de redeschidere cu plata de citațiuni.—Nedepunerea citațiunilor funcționarului administrativ spre a le preda.—Dacă a-rea cerere de redeschidere întrerupe perempțiunea. — Art. 257 pr. civ.

— *Casație s. II*: Camera de acuzare. — Reconfirmare de mandat.—Parte civilă.—Memorii scrise.

— *Casație s. III*: Transport. — Contract consensual și real. — Dovedire.—Scrisoarea de cărat.—Dacă e cerută pentru existența contractului.—Art. 414 și urm. c. comercial.

Efectele deciziunilor de regulare de competență în materie penală ale Curții de Casație

Prin deciziunea No. 190 din 21 Ianuarie 1915, Curtea noastră de Casație secția II-a a decis că, hotărîrea prin care Curtea de casație regulează competența are, în ceiace privește chestiunea examinată prin regulamentul de competență, putere de lucru judecat, ca și deciziunile secțiunilor-unite; că prin urmare, instanța de trimitere nu are dreptul să-și decline din nou compe-

tința pentru acelaș motiv ca cel examinat de Curtea de casație.

În nota asupra acestei deciziuni, am aprobat soluțiunea Curții de casație, spunând că ea îmi pare incontestabilă¹⁾. D. St. Stătescu, procuror la Inalta Curte de casație, din contră o combate prin două scrisori, din care cel puțin una era inutilă punctului pe care voește să-l discute.

Aș putea să nu răspund la aceste scrisori pentru două motive:

Pentru că modul cum l'am văzut că a discutat o părere a mea înaintea Curții de casație, mă face să nu doresc discuțiunile științifice cu d-sa, preferînd celelalte relațiuni care totdeauna au fost perfecte și pot zice chiar simpatice.

Și aș mai putea să nu răspund la scrisorile d-lui Stătescu, și pentru motivul că nu eu, ci Curtea de casație a dat deciziunea criticată de d-sa, iar eu nu am făcut alt lucru decât să o aprob prin nota publicată.

Eu nu sunt autorul principal al faptei încriminate, ci un complice posterior, și încă complice de o natură nerecunoscută de legile moderne, care nu mai consideră pe aprobatorii unei infracțiuni ca adevărați complici.

Aș putea dar să trimit pe d. Stătescu să se înțeleagă cu colegii d-sale dela Curtea de Casație mai aproape de dânsul decât mine, la care pentru ca să poată ajunge a crezut că trebuie să treacă pe la directorul din Iași al acestei reviste.

Dacă d-sa voește să polemizeze asupra chestiunii în discuțiune binevoiască să o facă direct, fiindcă nu-mi convine să fiu luat drept paravan, ba încă băgînd în discuțiune și pe prietînul meu D. Alexandresco.

Dacă d. Stătescu voește să cunoască motivele pe care se întemeiază deciziunea Curții de casație, n'are decât să întrebe pe colegii d-sale care au dat acea hotărîre, și să nu-mi dea mic sarcina să-i fac motivarea deciziunilor instanței supreme. Mai ales că această sarcină e grea, de oarece după cum am arătat și altă dată, de multe ori Curtea de casație nu-și motivează suficient deciziunile sale²⁾.

Aș putea dar să cer un regulament de competență și să arăt că e dator să motiveze hotărîrea acela care o dă, iar nu acel care o aprobă.

Nu voese însă să uez de aceste două mijloace de nerespuns la scrisorile d-lui Stătescu, ci gîndindu-mă la interesul general care cere ca chestiunile științifice să fie discutate și lămurite, voi căuta să satisfac dorința

¹⁾ Curierul Judiciar 1915 No. 15, pag. 119 col. 1.

²⁾ În schimb uneori găsește de cuviință să motiveze dânsa, în loc să caseze deciziunile nemotivate ale Curților de Apel!

d-lui Stătescu, arătându-i motivele care m'au făcut să aprob deciziunea Inaltei Curți de Casațiune.

* * *

Observ mai întâi că jurisprudența Curții de casațiune franceză, belgiană și română este în sensul susținut de noi. Curtea noastră de casațiune s'a pronunțat în Secțiuni-Unite în 12 Ianuarie 1890 în acest sens, și deciziunea din 15 Ianuarie 1915, nu face decât să se conforme jurisprudenței Secțiunilor-Unite.

Ce voți?

Nu toată lumea are spiritul *rondeur* al eminentului procuror dela Curtea de casațiune; și mai ales la instanțele judecătorești nici nu prea e de dorit acest spirit.

Când avem o autoritate așa de impunătoare ca jurisprudența conformă a trei țări, negreșit că, pe baza proverbului că toată lumea are mai mult spirit ca Voltaire, trebuie să credem că mai întemeiată e jurisprudența franco-belgo-română, decât părerea d-lui St. Stătescu.

Laurent, marele Laurent, când combate jurisprudența Curții de casațiune franceză asupra art. 300 cod. civ., spune că invoacă cel puțin o autoritate tot atât de puternică pe cât este a jurisprudenței, autoritatea lui Merlin¹⁾; dar d. Stătescu însă nu se teme oare de a se aventură singur în o luptă atât de neegală?

În loc de a avea un Merlin în favoarea d-sale, d. Stătescu are în contră pe F. Hélie, cel mai distins procedurist penal francez; în astfel de împrejurări, lupta desigur că e destul de grea.

E adevărat că d. Stătescu încearcă să înlătore autoritatea jurisprudenței franceze și belgiene, pe motiv că în aceste țări ar exista texte de legi care lipsesc la noi și anume legea din Ventose an VIII și ordonanța din August 1737 relativă la „*Évocations et règlements de Juges soit en matière civile, soit en matière criminelle*“.

Presupun pentru un moment că legea Curții de casațiune franceză s'ar completa cu legile și ordonanțele anterioare, în cazurile neprevăzute; oare, pentru interpretarea legii Curții noastre de casațiune, care e inspirată de cea franceză, nu va trebui să ne ducem la aceleași izvoare? Antecedentele și comentarele legii străine adoptate de o țară, nu trebuiesc ținute în seamă de țara care adoptă legea? Oare pentru explicarea dreptului nostru civil, trebuie să ne referim la îndreptarea legii a lui Matei Basarab, or la vechile legi franceze și la interpretările lor ca Pothier și Domat?

Dar toată această discuțiune este de prisos, pentru bunul motiv că jurisprudența franceză nu se întemeiază pe ordonanța din Aug. 1737 și nici pe legea din Ventose an VIII, pentru ca să admită că, în caz de regulare de competență, instanța de trimitere nu mai poate să cerceteze din nou cesțiunea de competență rezolvată de Curtea de casațiune.

D. Stătescu spune:

«În Franța s'a croit această teorie însă, din cauză că acolo a existat și există încă și astăzi o lege din Ventose an VIII, care trecând acest drept dela Consiliul superior, Inaltei Curți odată cu înființarea acestei supreme instanțe²⁾, i-a recunoscut această putere, într'adevăr extraordinară, de a se pronunța *definitiv*, și de

aci s'a zis cu putere de autoritate pentru instanțele de trimitere».

Față cu această afirmare a d-lui Stătescu, iată ce găsim în Pandectele franceze:

«Regularea de competență în materie penală a fost mai întâi supus la aceleași texte ca regularea de competență în materie civilă: Ordonanțele din Aug. 1669 și Aug. 1737, legea din 27 Nov. 1 Dec. 1790 și art. 254 din constituțiunea din 5 fructidor an III; art. 76 legea din 27 Ventose an VIII. Morin, Répert. V-bo Règl. de juges No. 1.

«Această legislațiune a dispărut când s'a promulgat codul de procedură penală, ale cărui art. 525 — 541 se ocupă de regularea de competență³⁾».

Același lucru îl spune și Dalloz⁴⁾.

Prin urmare, nu este conform cu realitatea că astăzi în Franța s'ar mai aplică în materie de regulare de competență penală vechile reguli comune la ambele regulări de competență civilă și penală din ordonanța din 1737 și legea din Ventose an VIII. Astăzi, atât în Franța, cât și la noi există reguli particulare pentru regularea de competență în materie penală, care se găsesc în procedura penală.

Inercarea dar a d-lui Stătescu de a înlătura la noi autoritatea jurisprudenței franceze, rămâne dar faptă încercată, dar neisbutită.

Și această jurisprudență, o cităm tot după Pandectele franceze, sună astfel:

«Când există un conflict negativ, jurisdicțiunea investită, este oare obligată să se declare competentă? Da, dacă faptele au primit dela Curtea de casațiune calificarea legală».

Cas. 13 Martie 1812. S. și Pal. Chron. D. A. 3. 267. 23. Sept. 1825. Bul. Cas. crim. No. 190; 29 Apr. 1826. Ibidem. No. 86; S. și Pal. chron.; P. 1827. I. 264; D. P. 1826. I. 357; 2 Febr. 1850, Ibidem, No. 44. P. 1856. II, 685, D. P. 1850. I. 63⁵⁾.

Relativ la Belgia, unde soluțiunea este aceeași ca în Franța, d. Stătescu, citează art. 106 din constituțiunea belgiană care dispune:

„Curtea de casațiune se va pronunța asupra conflictelor de atribuțiune, în chipul arătat de lege“, și adaugă: «De aci se poate zice și pentru și contra».

Răspundem: Se poate, dar jurisprudența belgiană nu zice și pentru și contra, ci se pronunță tot în sensul jurisprudenței franceze și române! Oare și în Belgia se aplică ordonanța franceză din 1737 și legea din 27 Ventose an VIII?

Conchidem dar: jurisprudența celor trei țări, Franța, Belgia și România, nu se poate separa în critică; or este neîntemeiată în tustrele țările, or este întemeiată în câte trele, legea fiind aceeași. A separa jurisprudența țării noastre relativă la această cesțiune de a celor 2 țări, pentru a o combate mai ușor, ba încă a face din mine cal de bătae, voină a se critica în persoana mea soluțiunea Curții de casațiune, aceasta poate fi o tactică de luptă, dar nu o serioasă și convingătoare argumentare științifică.

* * *

Dacă dela jurisprudență trecem la doctrină, vedem că ea se pronunță în același sens, anume că instanța investită prin trimiterea Curții de casațiune care regulează competența, nu se poate desvesti declarându-se

³⁾ Pandectes françaises, V-bo Règlement de juges, No. 353—354

⁴⁾ Dalloz, Répertoire Verbo. Règlements de juges No. 7 «Le code d'instruction criminelle dans les art. 525—541, présente des dispositions si complètes, que celles de l'ordonnance de 1737 n'ont plus qu'un intérêt historique.»

⁵⁾ Pandectes franç. V-bo Règl. de juges, No. 693,

¹⁾ Fr. Laurent. Principes de droit civil français 4ème éd. Paris 1887. T. III, No. 473, p. 597.

²⁾ Eu știam că Inalta Curte de cas. fr. a fost înființată în 1790 iar nu în anul VIII sau 1800; Morin spune: «La loi du 27 Nov. 1790, instituant la Cour de cassation, lui a attribué tous les règlements de juges, attribution maintenue par la Constitution de l'an III, art. 254, par celle de l'an VIII art. 65, et par la loi 27, Ventose suivant art. 76». Morin, Répertoire du droit criminel, V-bo Règlement de juges, No. 1. Conf. în același sens F. Hélie, Traité de l'instruction criminelle 2-ème ed. Paris, 1886, t. VIII, No. 4055.

incompetente pentru motivul rezolvat de Curtea de casațiune.

Iată ce zice F. Hélie, și vom face o lungă citare, fiindcă acest autor arată și motivele soluțiunii date de jurisprudență.

«Când conflictul e negativ trebuie a distinge între cazul când faptele sunt clar precizate în procedură, și cazul când caracterul lor nu este destul de determinat spre a fi posibil de a le da calificarea legală. . . .

«In primul caz, Curtea, găsim în hotărârile care au stabilit conflictul elemente îndestulătoare pentru a determina calificarea legală a faptei, decide cestiunea de competență, și deciziunea sa, în termenii enunțați de ea, *leagă* pe judecătorii pe cari ea îi investeste prin trimitere, *căci ea a primit misiunea de a da judecători, și prin urmare regularea pe care ea o pronunță are puterea de lucru judecat*. Ea este investită cu o autoritate suverană pentru a face în toate conflictele de jurisdicțiune arătarea judecătorului competent; judecătorul investit prin trimiterea sa nu mai poate dar, afară de cazul în care lucrurile ar schimba înfățișarea, ca să se declare incompetent. *Dacă s'ar admite contrariul, evoluțiunile și ocolurile de procedură nu ar mai avea sfârșit*».

«Curtea a manifestat această putere în câteva cazuri cu care jurisdicțiunea investită se declarase din nou incompetentă»¹⁾.

Cum credeți că d-l Stătescu înlătură părerea marelui penalist francez, care, după cum se vede, nu se întemeiază pe vechiul drept din ordonanța din 1737 or legea din Ventose an VIII?

Foarte scurt și simplu.

F. Hélie începe printr'o distincțiune, d-l Stătescu l i-a la interogator :

„Dece această deosebire? Dar mai ales dece două efecte“?

Și imediat l condamnă fără milostivire zicând: *Să lăsăm însă subtilitățile*.

Oare?

F. Hélie în locul citat face subtilități?

Deosebirea lui este fără teme?

N'avem decât să citim cu băgare de seamă fragmentul din F. Hélie suprimat de noi, în citațiunea de mai sus, și vom vedea că distincțiunea este foarte rațională și că ea se impune.

F. Hélie spune că „dacă instanța supremă nu găsește în procedura făcută elementele pentru a da ea însăși calificarea faptei și prin urmare a regulă competența, va trebui să trimită afacerea la Camera de acuzare, pentru ea, pe baza instrucțiunii deja făcute și pe complimentul de instrucție care va putea fi ordonat, în caz de trebuință, ea să hotărască asupra prevențiunii și asupra cestiunii competenții“.

Este oare aici o subtilitate sau din contră o distincțiune foarte rațională?

F. Hélie spune că, dacă natura afacerii sau mai exact vorbind, calificarea legală a infracțiunii, rezultă din procedura anterioară, așa în cât Curtea de casațiune se poate ca să facă dânsa regularea de judecători, suprema instanță se va pronunța dânsa și hotărîrea sa va avea putere de lucru judecat. In cazul însă când din procedura făcută nu se poate determina care este calificarea infracțiunii, atunci Curtea de casațiune trimite la Camera de acuzare ca să facă instrucția și apoi să raguleze dânsa competența.

Este oare aceasta o subtilitate, or este din contră o regulă foarte rațională și de frecventă aplicațiune?

Prin urmare răspunsul la întrebările puse: dece această deosebire? Dece două efecte?, este foarte simplu: din cauză că sunt cazurile diferite și la cazuri diferite nu pot fi soluțiuni identice.

F. Hélie nu merită dar aspra critică și imputarea de subtilitate pe care i-o face d-l Stătescu.

* * *

Să lăsăm însă atât doctina cât și jurisprudența, și să discutăm în pură rațiune care pot fi motivele pentru care instanța de trimitere, în caz de regulare de competență nu ar putea să-și decline din nou competența, decât pentru un motiv altul decât acel rezolvat de Curtea de casațiune.

Două sunt motivele pe care se poate întemeia părerea susținută de d-l St. Stătescu:

1) Există o regulă că fiecare judecător este judecătorul propriei sale competențe; sistemul jurisprudenței se pare că violează această regulă de toți admisă.

Incontestabil că regula că fiecare judecător e judecătorul competenței sale există, deși ea nu este scrisă nicăeri; noi nu tăgăduim această regulă.

Însă regula nefiind scrisă nicăeri, ci fiind o simplă regulă de tradițiune, trebuie să fie aplicată așa cum s'a aplicat totdeauna, adică ținând seamă de îngrădirile admise de tradițiune. Și printre mărginirile regulei este și aceia admisă de doctrina și jurisprudența franceză, belgiană și română. Cum regula nu e scrisă nicăeri, ci rezultă din simpla tradițiune, tot astfel și mărginirea ori derogarea ei poate să fie admisă prin tradițiune, fiindcă nu se poate cere excepțiunii mai multe forme decât regulei. De altmintearea nici nu se poate concepe mărginirea expresă și formală a unei regule nescrise, fiindcă însăși, scrierea mărginirii ar implica formal scrierea regulei.

Că a existat însă această mărginire în trecut, lucrul este incontestabil; ea există dar și astăzi, fiindcă nici o dispozițiune legislativă n'a modificat regula ori derogățiunea sa;

2. Există însă o a doua regulă și aceasta e scrisă, anume că deciziunile Curții de casațiune nu sunt obligatorii pentru instanța de trimitere decât în cazul când sunt date în secțiuni-unite. Spre a admite o excepțiune la această regulă scrisă, trebuie ca și ea să rezulte dintr'o dispozițiune legală scrisă.

Acest argument pare că are mîi multă tărie, însă nici el nu poate să reziste unui studiu mai amănunțit al cestiunii.

Dalloz scrie: „Opiniunea contrară, astăzi consacrată este mai conformă regulilor care determină efectele trimiterii după casare, regula după care această trimitere nu trebuie să oblige pe judecătorii cari cunt investiți de cât când emană dela secțiuni-unite, sau când intervine asupra unei cereri de regulare de competență“²⁾.

Pentru ce o cerere de regulare de competență e asimilată de Dalloz în privința efectelor obligării instanței de trimitere, cu o decizie dată în secțiuni-unite?

Dalloz nu dă răspunsul la această cestiune; vom căuta să complectăm noi pe Dalloz.

Când este vorba de casare cu trimitere, legea distinge în privința efectelor după cum casarea este pronunțată în secțiuni-unite, ori de o singură secțiune; prima obligă pe instanța de trimitere, iar cea de a doua nu o obligă, ea fiind liberă ca să se decidă în sensul secțiunii casațiunii, ori în sensul instanței a cărei hotărîre a fost casată.

Această distincțiune este formal făcută de legiuitor relativ la efectele casării.

Regularea de competență este însă o materie specială care, deși dată tot Curței de casațiune ca și casarea,

¹⁾ F. Hélie, op. cit. T. VIII, No. 4070, p. 562.

²⁾ Dalloz, Jurisprudence générale 1850, I, 63, Nota 1.

este totuși supusă la regule speciale. Aceste regule erau odinioară comune în materie civilă și penală, astăzi ele sunt diferite; însă și odinioară și astăzi casarea și regularea de competență au fost două materii diferite și supuse la norme diferite.

Că materia regulării de competență e cu totul diferită de aceia a casării, s'a recunoscut în Franța chiar de la întemeierea curții de casațiune. Când Carol VII a creat prin ordonanța din 2 Aug. 1497, Marele consiliu, o parte dintr'însul numită „Conseil des parties“ origina actualiei Curți de casațiune, a fost însărcinată cu *cererile de casare*, evocările pentru cauză de rudenie sau cuscrie și pentru *regulările de competență*¹⁾.

Vedem dar că de la început instanța era aceeași; când însă ea statuă asupra regulării de competență, oficiul Consiliului părților era cu totul altul de cât în cazul când hotărâ în calitatea de instanță de casare; și de aceia acest oficiu a fost reglementat prin ordonanțele speciale din Aug. 1669, din Aug. 1737, și legi din timpul revoluțiunii:

Este mai întâi de observat că, dupe cum spune Bourbeau continuatorul lui Boncenne, Consiliul Regelui, când statuă asupra cererilor de regulare de competență, nu eră o putere judecătorească, *ci mai mult un fel de putere legiuitoare*. Bourbeau citează cuvintele lui Rebuffe: *hoc auctoritate regii facit, non jus*²⁾.

Ușor se poate înțelege de aci pentru ce trimiterea în caz de regulare de competență obligă în vechiul drept pe judecătorul la care se trimisese afacerea. Regularea eră socotită ca un fel de lege; se poate însă concepe ca judecătorul să judece legea și să se opună ei? Actul fiind socotit ca un act de autoritate regească, se putea oare cineva împotrivi lui?

Și nu numai în trecut dar și actualmente regularea de competență este cărmuită de alte regule, ca recursul în casațiune. Iată ce scrie F. Hélie în această privință.

„Dar o observare care se aplică în toată această materie, trebuie să fie spusă aici.

„Atribuțiunea cu care Curtea de casațiune este investită, fie pentru a judecă conflictele de jurisdicțiuni, fie pentru a lua urmărirea de la un judecător și a o da altuia, este o atribuțiune extraordinară ale cărei limite nu sunt puse decât de ea însăși. Legiuitorul dupe ce a regulat toate competențele, a prevăzut că regulele ar putea să fie înfrânte, de încălcările jurisdicțiunilor ori de interesul părților, sau că ele trebuie să cedeze în cazul când judecătorul defipt de lege nu ar prezenta garanții de independență și de nepărtinire.

Din cauza acestei îndoite deviațiuni legea a atribuit Curții de casațiune puterea suverană de a fixa ordinea jurisdicțiunilor și de a restabili cursul justiției totdeauna când din o cauză oarecare el este întrerupt. Acesta e un act de înaltă administrare a justiției, cu care Consiliul regelui fusese investit sub vechia monarhie, și pe care adunarea constituantă a făcut-o cu drept cuvânt să intre în atribuțiunile judiciare”³⁾.

Este dar foarte firesc că acest oficiu extraordinar—cum îl califică F. Hélie—al Curții de casațiune, să aibă regula deosebită de oficiul obișnuit de instanța de casare. De unde rezultă că nu se poate deduce din faptul că există certe regule la unul din aceste oficii, că ele se vor aplica neapărat și la cel-alt oficiu.

Oficiul instanței supreme ca instanță de casare nu este ca să judece afacerile, ci numai să se pronunțe asupra judecăților confirmându-le prin respingerea re-

cursului, sau infirmându-le, și în consecință trimitând afacerea ca să fie din nou judecată de altă instanță. Această altă instanță e absolut neutră între secțiunea Curții de Casațiune care a pronunțat casarea, și între instanța a cărei hotărâre s'a casat; prin urmare ea se poate pronunța în sensul casațiunii or în sensul instanței de fond.

Din contra, în caz de regulare de competență, instanța supremă judecând un conflict între două instanțe se pronunță între ele, dând o adevărată hotărâre; cum s'ar putea însă ca această hotărâre a instanței supreme să fie censurată prin judecata unei instanțe inferioare? Și încă este de observat că instanța este interesată în conflict și s'a pronunțat, în caz de conflict negativ, în contra soluțiunii dată de curtea de casațiune. La ce va servi în asemenea caz regularea de competență a Curții de casațiune?

Ar urma că după ce curtea de casațiune s'a pronunțat judecând un conflict, judecata ei să fie supusă judecății toemai a instanței a cărei hotărâre curtea de casațiune a casat-o, găsind că rău și-a declinat competența!

Dalloz exprimă foarte bine aceste idei prin următoarele cuvinte:

«Care e efectul trimiterii în materie de regulare de competență, după conflict? Tribunalul investit după trimitere, poate oare ca în caz de trimitere după casare să-și examineze competența sa?»

Cu alte cuvinte Dalloz se întreabă dacă regulele dela casare se aplică și la regularea de competență, și răspunde imediat negativ.

«Cele două cazuri sunt cu totul diferite. Regularea de competență este o procedură *sui generis*, care tinde a restabili cursul justiției întrerupte și contrariate.

«Ea este atribuită puterii judiciare superioare și suverane, pentru că există una singură.

«Însă, dacă deciziunea acestei puteri este definitivă, este evident că totdeauna când deciziunea sa va fi rezolvat o chestiune de competență, jurisdicțiunea investită prin trimitere nu va mai putea să se declare incompetentă fără a violă lucrul judecat, și această soluțiune este pe atât de convenabilă cât și logică, căci ce ar rezulta din o declarare de incompetență din partea noilor judecători? Părțile s'ar reîntoarce prin calea apelului or casării înaintea *acelorași judecători*, care au hotărât chestiunea competenței, și atunci din două lucruri unul: or acești judecători ar menține aprecierea lor, or s'ar deszice. În primul caz, nu s'ar ajunge de cât la o adăogare considerabilă de cheltueli, în cel de al doilea la o contrarietate de deciziuni (a aceleași instanțe). Un astfel de rezultat arată cât este de necesar de a da forță lucrului judecat, asupra acestor excepțiuni care au fost apreciate de instanța superioară»¹⁾.

Cele spuse de Dalloz le vom completa cu observațiunea următoare:

Este foarte firesc ca regulele de la casare, anume asupra efectelor casării să nu se aplice în caz de regulare de competență, fiindcă situațiunea părților interesate este cu totul alta în cele două cazuri.

În caz de conflict de competență părțile se lovesc de la început și fără să fi intrat în fond, de un obstacol pe care luptă ca să-l înlăture. Când această afacere, după ce s'a perindat la două instanțe de fond ajunge în fine înaintea instanței supreme, părțile au dreptul ca să se termine odată acest incident care le împedecă să intre în judecarea afacerii.

Pentru un incident, un preambul al judecății, este

¹⁾ E. Garsonnet. Précis de procédure civile, Paris, 1885, No. 37.

²⁾ Vezi: Dalloz. Rep. V-bo Régl. de juges No. 5.

³⁾ F. Hélie. Instr. crim. T. VIII, No. 4056.

¹⁾ Dalloz Rép. V-bo. Régl. de juges. No. 150.

destulă lupta la instanțele inferioare și controlul suprem al unei secțiuni a Curții de Casație. A prelungi mai departe procedura regulării competenței, și a cere și aici intervenirea secțiunilor Curții de casație, aceasta o poate face un teoretician abstract, amator de simetrie juridică, dar nu o cere interesul public. De aceea, fără ca problema să fi fost reglementată prin vreun text formal de lege, tradițiunea și jurisprudența voesc ca să se sfârșească odată cestiunea competenței, când instanța supremă și-a spus cuvântul său. Este o suficientă garanție pentru părți intervențiunea unei secțiuni a Curții de casație, și dacă s'ar cere mai mult, de parte de a ocroti interesele părților, ele ar fi compromise și jignite prin această lungă luptă asupra unui incident.

Să nu ni se vorbească de efectele casării în caz de judecată în fond; acolo fiind vorba de rezolvarea definitivă a afacerii, legiuitorul putea să fie mai exigent, fiindcă orice precauțiune luată în interesul părților nu poate fi de prisos. Părțile însăși, atunci când au intrat în fond și el a fost rezolvat, voesc ca judecata să se bucure decât mai multe garanții; dar la început, să vadă că spre a putea să se judece și a se determina judecătorul competent, trebuie o luptă nesfârșită, aceasta provoacă o descurajare și neîncredere în justiție. Cei de justiție e înadevăr aceia, care la primul pas se împedecă, și în care, după ce ai mers dela judecătorii inferiori până la instanța supremă, nu poți să știi încă cine are să te judece?

Cele două cazuri sunt cu totul diferite, prin urmare, după lege și după rațiune, ele trebuiesc tratate în mod diferit.

* * *

Până acum am vorbit de doctrină de jurisprudență și de rațiune. Ne rămâne să adăogăm câteva cuvinte relativ la textul legii.

D. Stătescu spune că deciziunile Curții de casație n'au putere de autoritate decât în cazul prevăzut de art. 65 legea Curții de casație, care vorbește de Secțiunile-unite; în materie de regulare de competență nu există un astfel de text, și nu se vede dar din ce se poate trage un argument de analogie dela o materie la alta.

Este aci o confuziune.

Noi credem că nu există nici identitate nici analogie între casare și regularea de competență, care n'au de comun decât instanța care le pronunță, și chiar aceasta nu totdeauna. Prin urmare, nu noi care contestăm analogia, ci d. Stătescu care o susține, trebuie să dovedească afirmarea că ar fi analogie între efectele trimiterii după casare și acelea ale trimiterii pentru regularea de competență.

Cu textul legii însă, în afară de argumente istorice ori de rațiune, putem ușor dovedi că art. 65 din legea Curții de casație se referă numai la casare, iar nu la regularea de competență.

În adevăr art. 65 din legea Curții de casație spune că, dacă după casarea unei hotărâri, tribunalul ori Curtea la care s'a trimis pricina a se judecă din nou etc.; prin urmare legea presupune o judecată, după care a intervenit o casare și apoi o trimitere pentru ca pricina să se judece din nou. Dar, în caz de conflict negativ de jurisdicțiune afacerea nu s'a judecat de loc, prin urmare nici nu este cu putință a se aplica art. 65 din legea Curții de casație de a se judecă din nou afacerea. Cum o să se judece din nou, adică să se judece de a doua oară o afacere care nu s'a judecat nici odată, fiindcă între două instanțe de fond s'a ivit un conflict negativ de jurisdicțiune?

În afară de art. 65, observăm că art. 34 al legii or-

ganice a Curții de casație, dispune că, în caz de casare, se orânduiește afacerea la altă judecătorie mai apropiată de judecătoria care a judecat întâi, și care ar avea să judece fondul pricinii.

Sunt oare aceste dispozițiuni aplicabile în caz de regulare de competență dupe un conflict negativ?

Evident că nu.

Aci nu suntem în cazul judecării unei instanțe, care în caz de casare se trimite afacerea în judecarea altei instanțe mai apropiată de judecătoria care a dat prima hotărâre; aci e vorba de un conflict negativ între două instanțe pe care Curtea de casație îl rezolvă nu trimițând afacerea altei instanțe, ci atribuind competența uneia din cele două instanțe între care se ivise conflictul negativ.

Cazurile nefiind analoge, este evident că nu poate să fie analogie nici în privința efectelor trimiterii de către o secțiune a Curții de casație.

Prin urmare și textul legii, ca și rațiunea sunt favorabile sistemului doctrinei și al jurisprudenței, și de aceea l'am aprobat prin nota noastră asupra deciziei C. cas. s. II 190/915.

Poate dar să fie liniștit d-l Stătescu, care la finele articolului d-sale ne spune că silit să aleagă între vechea simpatie către Platon și între adevăr, a ales sfânta veritate. Din fericire Platon și cu veritatea merg mai totdeauna împreună, încât aceste situațiuni dificile se întâlnesc rare ori, și nu cred că în cazul de față Platon să stea de o parte și veritatea de altă parte.

Mulțumesc distinsului magistrat pentru comparațiunea, chiar sub forma de proverb, cu marele filosof grec, însă antiteza cu veritatea nu o pot primi, și am căutat să dovedesc că nu există.

I. TANOVICEANU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 11 Februarie 1915

Președenția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

D-nii avocați membrii ai Baroului din județul Govurlui: E. Codreanu, N. Gh. Popa, Nicu Drăgănescu și alții cu Ella Negruzzi

Legea corpului de avocați.—Autoritate de lucru judecat. — Barourile fiecărui județ — Dreptul fiecărui din aceste barouri de a face acte juridice și a sta în justiție. — Cererea de înscriere a unei persoane în baroul unui județ. — Respingerea cererii. — Dreptul acelei persoane de a cere înscrierea la alt barou din alt județ și de a se discuta din nou cererea de înscriere față cu acest din urmă barou. — Lipsa elementelor lucrului judecat.

Din textul art. 35 legea de organizare a corpului avocaților din 1907, rezultă că, corpul avocaților din fiecare județ este o personalitate morală distinctă având dreptul a face acte juridice și a sta în justiție, de unde rezultă că actele juridice, ca și chestiunile de organizațiune interioară cum și primirea membrilor în barou ca avocați, rezolvate de un consiliu de disciplină, sunt chestiuni ce privesc și angajază numai corpul avocaților reprezentat prin acel consiliu, iar nu toate barourile din țară cari nu au fost reprezentate prin mandatarii lor legali.

Prin urmare, dacă s'a judecat între o persoană și corpul avocaților unui județ, cum că acea persoană are sau nu dreptul de a fi înscrisă în tabloul avocaților aceluși județ, iar în urmă, aceeași persoană se judecă pentru aceeași chestiune însă cu corpul avocaților din alt județ, deși în ambele judecări există identitate de obiect și cauză, nu se poate susține că este și identitate de persoană, și deci prima

judecată, nu poate fi invocată ca autoritate de lucru judecat.

Decizia 104/915. — Respingerea motivului II, iar în ce privește primul motiv, găsindu-se că este locul a se reveni asupra jurisprudenței stabilită în cursul ultimilor cinci ani dela introducerea recursului făcut de Ella Negruzzi contra deciziei Curții de apel din Galați s. I, No. 113/914 *), dată în proces cu Consiliul de disciplină al Baroului avocaților din jud. Covurlui, de a fi înscrisă în tabloul avocaților din acel județ; în baza art. 20 din legea de organizare a Inaltei Curți, a amânat judecarea recursului, spre a fi din nou luat în cercetare motivul I de complectul cerut pentru divergență.

Curte,

Asupra motivului II de casare:

II. «Violarea art. 1201 c. civil.

«Doamna Ella Negruzzi cu petiția înreg. la No. 56 din 28 Martie 1913 și adresată către Consiliul de disciplină al Baroului avocaților din Iași a cerut înscrierea în acel barou care i-a fost admisă prin încheierea din 13 Aprilie 913

«Contra acestei încheeri a Consiliului de disciplină s'a făcut apel și Curtea de apel din Iași secția I, prin decizia No. 2 din 15 Maiu 913 a admis acest apel.

«In contra deciziei Curții de apel din Iași, d-na Ella Negruzzi a făcut recurs și Inalta Curte de casație în audiența dela 29 Ianuarie 1914, prin deciziunea No. 53 a respins acest recurs, hotărând că interpretarea art. 1 din legea avocaților, nu poate da drept femeii să fie avocat.

«Această deciziune a Inaltei Curți de casație, constituie față de d-na Negruzzi autoritatea lucrului judecat. În adevăr, nu se poate invoca autonomia Barourilor în baza art. 10 din legea avocaților, de oarece această autonomie nu poate privi decât măsurile de administrație internă a barourilor.

«In baza art. 11 din aceeași lege, un avocat înscris într'un barou are dreptul să pledeze înaintea tuturor instanțelor judecătorești din țară, așa dar d-na Ella Negruzzi s'ar putea prezenta atât înaintea Curții de apel din Iași cât și înaintea Inaltei Curți de casație, care a hotărât în mod definitiv că D sa nu poate exercita avocatura, neintrând în prevederile art. 1 din lege. Acest fapt însă ar fi o anarhie.

«Există același obiect și aceeași cauză, cererea d-nei Negruzzi de a fi înscrisă în barou este între aceleași părți, de oarece cei trei avocați cari conform legii pot face apel în contra deciziei Consiliului de disciplină reprezintă interesele avocaților ca corp constituit și că așa trebuie interpretată legea este și faptul că se dă același drept chiar Ministerului public de a ataca asemenea deciziuni cu apel.

«Decizia Inaltei Curți de casație ar deveni absolut platonică dacă ar fi să primim interpretarea pe care o da Curtea de apel din Galați căci atunci D na Negruzzi ar fi putut chiar a li-a zi să se adreseze cerând înscrierea Baroului de Iași, care ar fi dispus înscrierea sa, dând astfel loc la o serie de procese nefsârșite înaintea Curții de apel și înaintea Inaltei Curți de casație, care toate oricum ar hotărî aceste instanțe judecătorești, nu ar avea nici un caracter definitiv.

«Deciziunea Inaltei Curți de casație are caracterul de hotărâre definitivă, constituie autoritate de lucru judecat și în contra ei D-na Ella Negruzzi nu poate obține o altă hotărâre care să o modifice»

Având în vedere că din deciziunea supusă recursului rezultă că d-na Ella Negruzzi licențiată în drept a facultății juridice din Iași, a cerut în anul 1912 înscrierea ca avocat în baroul de Iași; că, această cerere, deși admisă de Consiliul de disciplină, însă în urma apelului făcut de un număr de avocați locali a

fost respinsă de Curtea de apel din Iași, prin deciziunea No. 2/913, care a stabilit că legea organică a corpului de avocați nu acordă femeilor dreptul a profesa avocatura; că, această deciziune fiind atacată cu recurs de d-na Ella Negruzzi, această Inaltă Curte l-a respins prin deciziunea No. 53/914, confirmând astfel soluțiunea instanței de fond; că, posterior acestor deciziuni intimată a adresat o nouă cerere, de astă dată Consiliului de disciplină din Covurlui care a admis înscrierea numitei în baroul local; că și această înscriere fiind atacată cu apel de un grup de avocați din baroul Covurlui, s'a opus de astă dată în fața Curții de apel de Galați, pe lângă chestiunea de drept, tranșată de instanțele judecătorești cu ocaziunea primei cereri, și autoritatea lucrului judecat rezultat din primele deciziuni date în aceeași cauză; că, instanța de apel de Galați, înlăturând autoritatea lucrului judecat, între altele și pe motivul că prima judecată nu s'a dat între aceleași persoane a respins apelul, și a confirmat înscrierea d-nei Ella Negruzzi, în baroul Covurlui, stabilind astfel că femeile au dreptul, după legea constitutivă a Corpului de avocați să profeseze avocatura;

Având în vedere că din cele expuse mai sus rezultă că prima judecată în care s'a pronunțat deciziunile invocate ca autoritate de lucru judecat a avut loc între Ella Negruzzi care a cerut înscrierea ca avocat, și corpul avocaților din Iași, reprezentat prin avocații ce au făcut atunci apel și care se opunea la înscriere; iar această din urmă judecată, rezultată prin noua cerere îndreptată de Ella Negruzzi baroului de Covurlui, și adusă cu apel în fața Curții de Galați, deși e p'ivitoare la același obiect — înscrierea în barou, — bazată pe aceeași cauză: — dreptul femeii de a profesa avocatura — însă se poartă de astă dată față de corpul de avocați din Covurlui;

Considerând că din textul precis al art. 35 l de organizare a Corpului de avocați din 9.7. rezultă că corpul avocaților din fiecare județ este o personalitate morală, distinctă, având dreptul a face acte juridice și a sta în justiție, iar nu — astfel cum se susține de recurenți — că corpul avocaților este unul și același în toată țara, împărțit numai pentru ușurința administrației interioare a corpului pe districte, având fiecare organizațiune reprezentanții săi locali;

Considerând că din acest articol rezultă că actele juridice ca și chestiunile de organizațiune interioară, cum și primirea membrilor în barou ca avocați, rezolvate de un Consiliu de disciplină sunt chestiuni ce privesc și angajează, numai corpul avocaților, reprezentat prin acel consiliu, iar nu toate barourile din țară, care nu au fost reprezentate prin mandarii lor legali;

Considerând că această interpretare se impune nu numai din cauza textului categoric al articolului citat, dar ea rezultă din toată economia legii de organizare a corpului și în special din art. 13, după care, Consiliul de disciplină al baroului unde se cere transferarea de către un avocat înscris în alt barou, are dreptul să examineze dacă înscrierea precedentă a fost legal făcută și în cazul când apreciază altfel, poate să refuze transferarea fără să țină seamă de deciziunea baroului care a admis prima oară înscrierea;

Că, de asemeni, prin art. 14 aceeași lege, se prevede că un avocat poate pleda numai în mod accidental într'un alt district decât cel unde figurează înscris; ori dacă s'ar admite că deciziunile unui barou privesc și obligă corpul avocaților din toată țara — privit ca o singură personalitate juridică formată din totalitatea barourilor districtuale, — atunci dispozițiunile din citatele articole nu s'ar fi putut concepe, validitatea primei înscrieri nu mai putea fi judecată din nou de un alt barou, cu ocaziunea transferării, și nici nu se putea restrânge dreptul de a pleda, numai în circumscripția baroului unde figurează înscris avocatul;

Considerând dar că din cele arătate rezultă în mod

*) A se vedea publicată în *Curierul Judiciar* No. 71/914, pag. 574 cu Nota d-lui profesor D. Alexandresco.

cert că baroul de Iași este o personalitate morală, distinctă de baroul de Covurlui; că, atât Consiliul de disciplină cât și membrii baroului de Iași, nu puteau reprezenta legal în justiție decât exclusiv corpul avocaților din acel district;

Având în vedere că este necontestat că ceea ce s'a judecat prima oară între Ella Negruzzi și corpul avocaților din Iași a fost chestiunea de a se ști dacă dânsa are sau nu calitatea de a fi înscrisă pe tabloul avocaților din acel județ, iar pentru această a doua oară intimata se judecă pentru aceiași chestiune însă cu corpul avocaților din Covurlui reprezentat prin avocații recurenți;

Considerând că, așa fiind, este evident că dacă în ambele judecăți există identitate de obiect și cauză nu se poate susține că este și identitate de persoane; că, dar lipsa acestui element face ca în speță, să nu poată fi invocată autoritatea lucrului judecat trasă din deciziunile arătate prin motivul de recurs;

Considerând că deciziunea Curții de Galați menționându-se așa dar pe acest temei de drept celelalte motive ale instanței de fond, chiar dacă sunt greșite ele nu pot atrage casarea;

Că, dar, acest motiv nefiind întemeiat câtă a fi respins, după care s'a dat cuvântul pentru dezvoltarea motivului l de casare, asupra căruia ivindu-se divergență de opinii, s'a dispus ca recursul să fie judecat din nou în complexul prevăzut de art. 20 din legea organică a Curței.

Tribunalul Comercial Ilfov S. I.

Audiența dela 19 Decembrie 1914

Președenția d-lui C. R. Sturza judecător

Sentința No. 1035

Nicolae George cu N. N. Gheorghiu și N. I. Camcutis

Prescripția de cinci ani.—Acțiunea cambială.— Prescripție ce se bazează pe unele fapte a căror dovedire nu e de o grabnică soluție.— Invocarea acelei prescripții numai în acțiunea pentru anularea cambiei.—(Art. 349 c. com.).

Dacă este adevărat că prescripția de cinci ani a acțiunii cambiale trebuie invocată în acțiunea cambială, iar nu pe cale de acțiune separată, nu este mai puțin adevărat că atunci când se invoacă o prescripție ce se bazează pe unele fapte a căror dovedire nu e de o grabnică soluție, și nu poate fi făcută în acțiune cambială, tocmai din cauza art. 349 c. com., acea prescripție nu numai că poate fi invocată în acțiunea în anularea cambiei dar nu poate fi invocată decât pe această cale.

S'a ascultat din partea apelantului d-l avocat Popescu-Muscel; din partea intimatului N. N. Gheorghiu d-l avocat N. Metaxa și din partea celui l'alt intimat Camcutis d-l avocat D. Nicolau.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut, de Nicola Gheorghe prin petiția înreg. la No. 25205 din 6 Iulie 1911, contra cărței de judecată cu No. 1172/911, a judecătoriei ocol. 3, București prin care: s'a respins acțiunea ce intentase contra lui Nicolae I. Camcutis și Nicolae Gheorghiu în anularea poliței semnate de dânsul cu scadența la 28 Septembrie 1906 și restituirea ei, sau plata sumei de 1000 lei cu procente;

Având în vedere actele depuse la dosar, răspunsurile intimațiilor la interogatoriul, depunerile martorilor audiați și concludsiile orale și scrise;

Având în vedere că reclamantul prin acțiunea ce introdusese la Judecătoria Ocolului III București, tîndea la anularea unei polițe de 1000 lei cu scadența la 20 Septembrie 1906, aflată în mîna lui N. N. Gheorghiu, pe motiv că ea era achitată încă din 1905 și prescrisă

de mult, fiind emisă în 1900 în alb și dată lui N. I. Camcutis, care abia în 1906 a complectat-o și transmis-o lui N. N. Gheorghiu;

Considerând că părății în apărare susțin că polița a fost în realitate emisă în 1906 iar nu în 1900 cum pretinde reclamantul apelant, că ea nu a fost emisă în alb; că chiar de ar fi fost ea nu e nulă, și în tot cazul opunerea acestei nulități trebuie făcută conform art. 349 c. com. la prima înfățișare, adică la acțiunea cambială intentată de N. N. Gheorghiu contra lui Nicola Gheorghe; că proba cu martori nu era admisibilă conf. art. 349 c. com.; că prescripția trebuia invocată în procesul cambial, și în fine că N. N. Gheorghiu e un girator căruia nu i se pot opune excepțiunile ce i-ar putea opune lui N. I. Camcutis;

Având în vedere că art. 349 c. com. nu are aplicare în speță, căci nu ne aflăm într'o acțiune cambială unde excepțiunile nu se pot opune decât la prima înfățișare și atunci când sunt de o grabnică soluție, ci în o acțiune în anulare, acțiune de drept comun, în care se poate dovedi nulitatea cambiei prin ori și ce mijloace admise de dreptul comercial, deci și proba cu martori, și se pot invoca toate excepțiunile care din cauza naturii excepționale a acțiunii cambiale legiitorul nu le permite în acea acțiune;

Având în vedere că dacă este adevărat că prescripția de 5 ani a acțiunii cambiale trebuie invocată în acțiunea cambială, iar nu pe cale de acțiune separată, nu este mai puțin adevărat că atunci când se invoacă, ca în speță, o prescripție ce se bazează pe unele fapte a căror dovedire nu e de o grabnică soluție, și nu poate fi făcută în acțiunea cambială, tocmai din cauza art. 349 c. com., că nu numai că poate fi invocată în acțiunea în anularea cambiei, dar nu poate fi invocată decât pe această cale;

Considerând că din depunerile martorilor se constată că polița avea filigrama 1900, deci a fost în adevăr emisă în 1900 cum pretinde apelantul, că ea a fost întâi complectată cu emisiunea Martie 1900 și scadența la Septembrie 1900, iar în urmă s'a transformat-o în 6 și aceasta în anul 1911, după cum arată martorii cari au văzut la acea dată polița în alb în mîna lui N. I. Camcutis, deci la dată când cambia era de mult prescrisă, chiar ca simplu înscris comercial, acțiunile comerciale prescriindu-se prin 10 ani;

Considerând că în întărirea spuselor martorilor sunt fapte care fac să se nască presumpțiuni puternice și dovedirea spuselor apelantului și anume: Cambia dispare dela dosar, fiind luată de N. N. Gheorghiu care pretinde că a pierdut-o pentru ca tribunalul să nu mai poată constata starea ei, profitând de faptul că nici la Instrucție nici la tribunal nu s'a examinat filigrama și că procesul-verbal dresat de tribunal cu ocazia înscrierii în fals nu constată, cum trebuia că polița nu are răsături, ștersături sau adăogiri; N. Camcutis se contrazice în arătările sale, declarând la judecătoria că polița i-a fost dată în alb, la tribunal că i-a fost dată complect scrisă dar nu știa de cine a fost scrisă și la instrucție, ea a fost scrisă de un nepot al său; N. Camcutis printr'o scrisoare cu data de 31 Iulie 1910 adresată unui oarecare Gheorghe i da mandat acestuia să plătească o sumă de 40 lei lui Nicola Gheorghe cu care se împrumutase, plată ce nu făcea dacă în adevăr avea o poliță valabilă dela acesta; Nicola Gheorghiu deși pretinde că are polița din 1906 nu intentează acțiune contra lui N. Gheorghe decât în 1911, după aproape 5 ani cu câteva zile înainte să expire termenul de prescripție, lucru ce dovedește că în adevăr după cum

arată martorii polița a fost remisă de N. Camcutis în 1911; în fine, N. Gheorghe protestează dela început contra valabilității cambiei cu disperare, atât la judecătoria, cât și la instrucție și la tribunal, și se opune prin toate mijloacele posibile a o plăti, lucrul ce nu e admisibil să fi făcut dacă nu era sigur că nu datoră nimic;

Considerând că, așa fiind, se constată cu suficiență că cambia a fost în realitate emisă în alb în 1900, transmisă lui N. Gheorghiu în 1911, după ce era prescrisă atât acțiunea cambială cât și cea comercială și numai avea absolut nici o valoare; că, ea a fost complectată cu rea credință de N. Camcutis în 1911, cu data de 1906 cu scopul de a fraudă pe N. Gheorghe din beneficiul prescripțiunii și prin urmare ea urmează a fi anulată;

Având în vedere că obiecțiunea făcută de N. Gheorghiu ca el fiind girator nu i se pot opune excepțiunile ce se pot opune lui Camcutis nu e fondată, de oarece el primind cambia după ce scăzuse, ba încă după ce era prescrisă, nu poate fi decât un cesionar căruia i se pot opune toate excepțiunile opozabile cedentului cu atât mai mult cu cât în realitate el nu era nici măcar un cesionar ci un simplu interpus, după cum rezultă din depunerile martorilor cari au văzut cambia în alb în mâna lui Camcutis în anul 1911, ceea ce dovedește că N. Gheorghiu nu o putea avea complectă cu scadența la 1906 în anul 1906, dovada ce reese și din faptul intentării acțiunii cambiale tocmai în anul 1911.

Considerând că polițe fiind prescrisă și fără valoare urmează a se admite apelul, a se infirmă cartea de judecată apelată și a se admite acțiunea lui N. Gheor-

ghiu, declarându-se nulă polița în valoare de 1000 lei cu scadență la 20 Septembrie 1906 și obligându-se părții N. N. Gheorghiu și N. I. Camcutis a o restitui reclamantului.

Având în vedere că în cecace privește cheltuielile de judecată cerute de apelant, tribunalul apreciind le fixează la suma de 200 lei.

Pentru toate aceste motive redactate de d-l judecător C. R. Sturza, Trib. admite, etc.

(ss) C. Sturza, L. Ștefănescu.

(s) Grefier, C. Ionescu

Curtea de Casație din Franța

— 20 Iulie 1910 —

Ipotecă.—Constituirea ei de către un proprietar aparent.— Bună credință.—Validitatea ipotecei — Art. 2124, 2125 C. civil fr. (1769, 1770 C. civ. rom.).

Ipoteca consimțită de către proprietarul aparent al unui imobil, în virtutea unui titlu regulat, este validă și produce efecte în folosul unui creditor de bună credință, față de proprietarul adevărat.

(Din D. P. 1910. I. 392).

Observație. — Doctrină și jurisprudență constantă. Vezi Aubry et Rau, tom. III, § 266, p. 448 (ed. a 5-a); Laurent, XIX, 192; Baudry & Loynes, *Privil. et hypothèques*, II, 1303; P. Pont, *Idem*, II, 631. Vezi asupra acestei chestiuni care, de altfel, este controversată, D. Alexandresco, tom. VI, p. 476, nota 4 și tom. X, p. 578. N. R.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASAȚIE

CASAȚIE S. I

Recurentul I. Popescu prin d-l avocat I. V. Georgescu.
Intimatul Șerban Iordache, lipsă.

Perimare. — Act de procedură cu caracter contradictoriu. — Cerere de redeschidere cu plată de citațiuni. — Nedepunerea citațiunilor funcționarului administrativ spre a le predă. — Dacă acea cerere de redeschidere întrerupe perempțiunea. — Art. 257 pr. civ.

Ori de câte ori procedura se îndeplinește de parte pe cale administrativă, o cerere de redeschidere, deși făcută cu scoateri de citațiuni, nu constituie un act de procedură cu caracter contradictoriu în sensul art. 257 pr. civ. când se dovedește că scoaterea citațiunilor n'a fost urmată de depunerea lor la funcționarul administrativ în drept a le comunica părții. (Cas. s. I, decizia 520 din 7 Noembrie 1914, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Argeș No. 39/1914).

CASAȚIE S. II

Recurentul Cristu Sotiriu prin d-nii avocați Radu D. Rosetti și V. Canciof.
Ministerul Public prin d-l Procuror general Sc. Popescu.

Camera de acuzare. — Reconfirmare de mandat. — Parte civilă. — Memorii scrise.

Partea civilă poate prezenta memoriile scrise înaintea instanțelor de instrucție (în speță la Camera de punere sub acuzare, cu ocazia reconfirmării unui mandat de arestare), întrucât niciun text din procedura

penală nu oprește aceasta; iar art. 98 pr. pen. arătând că inculpatul va putea fi asistat de apărătorul său care va prezenta observații sumare, prin aceasta nu se exclude observațiile cari ar putea să le facă și partea civilă prin memoriile scrise pentru descoperirea adevărului, și nu se declară nulitate din cauza acestei împrejurări. (Cas. II, decizia penală 3084 din 2 Decembrie 1914 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din București No. 395/1914).

CASAȚIE S. III

Recurenta Direcția G-lă a C. F. R. prin d-l avocat V. Tonescu.

Intimata Banca Comercială Română din Constanța prin d-l avocat B. Cernea.

Transport. — Contract consensual și real. — Dovedire. — Scrisoarea de cărat. — Dacă e cerută pentru existența contractului. — Art. 414 și urm. c. comercial.

Contractul de transport fiind un contract consensual și real, el se încheie prin faptul predării obiectului de transportat în paza cărașului.

Din termenii art. 414 și urm. din codul de comerț rezultă că scrisoarea de cărat nu este neapărat necesară pentru existența contractului de transport, care se poate dovedi prin orice mijloace de probațiune admise de codul comercial. (Cas. III, decizia 61 din 30 Ianuarie 1915, prin care s'a respins recursul contra deciziei comerciale a Curții de apel Galați s. I, No. 23/1914).